

Bővíténék a kazah-magyar kapcsolatokat

Szolnoki megbeszélésük után Kovács Sándor, a megyei közgyűlés elnöke kíséretében Karcagra látogatott össze Nurbakh Rustemov, a Kazah Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. A városházán Dobos László polgármester tájékoztatta Karcag kazah kapcsolatairól, az épületben lévő tiszteletbeli kazah konzulátus jelentőségéről is.

– A két ország közötti kapcsolat egyik jelentős állomáshelye Karcag, ugyanis 2007-ben itt avatták tiszteletbeli kunkapitánnyá a kazah elnököt, s itt működik a tiszteletbeli kazah konzulátus is – emelte ki a nagykövet, aki hozzátette, nagyon fontos cél, hogy a két ország közötti vállalkozói kapcsolatokat tovább fejlesszék.

A városházán a kazah tiszteletbeli konzulátus megtekintése után a múzeumban A kunok öröksége című kiállítást dr. Nagy Molnár Miklós igazgató mutatta meg a vendégeknek.

Egyeztetés a karcagi városházán

Látogatás a múzeumban

A tiszteletbeli konzulátus megtekintése

Új lobogót kapott a Kováts Mihály Huszárbandérium

A karcagi Kováts Mihály Huszárbandérium 2009-ben alakult meg több évnyi előzmény után, hiszen a lovasok egy sor városi esemény mellett az iskolai emlékhetek alkalmain is főszerephez jutottak. A Kováts Mihály Baráti Társaság Egyesület úgy döntött, hogy a 18. századi minták alapján elkészítteti a korhű uniformisokat. Későbbi elhatározás volt a bandérium zászlajának megvarratása, amiről 2013 elején döntöttek. Néhány éve, dr. Őrsi Julianna igazgatósága idején restauráltatta a türkevei Finta Múzeum azt a zászlót, amit a 18. század közepe óta őriz a település. A 21. században új életre kelt hadijelvény eredetije 1741-ből datálható. Egy 1741. március 16-án aláírt szerződés szerint a három kerület két lovasszázadból álló, összesen 400 fős egységet küldött Sziléziába. Az alakulat 1741. április 25-én indult Sziléziába, ahová május 28-án érkeztek meg, vitézkedésük - a szerződés szerint - október 31-ig tartott. Ennek az inszurrekciós alakulatnak készült a Túrkevényben megtalált és restaurált lobogó, amely még 1743-44-ben is a nyugati frontra vezette a jászkun katonákat. A legutolsó inszurrekciós bevetésről hazatérve - amint arról később Illéssy István későbbi nagykunkapitány és Kováts Mihály is megemlékezik - Túrkevényben szerelték le az egységet, megmondván a legénységnek, hogy a szolgálat véget ért, és „szerepjáték után mindenki maga keresse”. Mivel az alakulat végleg feloszlott, zászlaját vélhetően a kevi városházán helyezték el. Ezt a lobogót készítette el a Kováts Mihály Baráti Társaság Egyesület a Kováts huszárok számára, annyiból is nagyon helyesen, hogy nemcsak egy korabeli relikviát újíttattak fel, hanem olyan emléket is egyben, amely alatt az akkor még jászkun altisztként szolgáló Kováts Mihály is vitézkedett. A zászló elkészítésével Pinczésné Soós Gyöngyi népi iparművészt bízták meg.

Elek György

A zászlót Hende Csaba honvédelmi miniszter adta át a Kováts Mihály Huszárbandérium számára

Dorozsma második honfoglalójára emlékeztek

Orczy Istvánról készült festményt adományoztak a báró nevét viselő általános iskolának az első Dorozsmai Kun Találkozó keretében.

Filmvetítéssel egybekötött rendhagyó történelemórán ismerhették meg a kunok eredetét az Orczy István Általános Iskola diákjai, majd látványos hadi bemutatót tartottak az intézményben. Ezzel is Dorozsma „második honfoglalójára”, Orczy István jászkun kapitányra emlékeztek. A városrész neki köszönheti mai létezését, hiszen a török hódoltság alatt gyakorlatilag kietlen térségbe ő költöztetett Heves és Nógrád megyékből kun, jász és palóc családokat 1718-ban. Egy évvel később Orczy községgé nyilvánította Kiskundorozsmát, ami számtalan viszályt keltett Szegeddel, akárcsak a betelepítések. A báró portréját Simon Ferenc festette meg, s a találkozó alkalmából adta át az Orczy-iskolának. A festőművészt régóta foglalkoztatta, hogy megfesse a bárót, s akkor kezdett komolyabb kutatómunkába, amikor a Dorozsmai Füzetek 11. számát, illetve a találkozót készítették elő. Tóth György „Orczy István Dorozsma második honfoglalója” című kiadványának összeállításakor együttműködött a szerzővel. „A kutatások révén ismerője lettem a családnak, s emellett a barokk ruhakultúrának is, az összes létező anyagot elolvastam” – mondta el a SZEGED.ma.hu-nak. Dorozsmaiként a festőművész rendkívül büszke arra, hogy az ő alkotása díszítheti az iskolát.

Kovács Imre kiskunkkapitánytól megtudtuk, a régi kun hagyományokat az ezredfordulón élesztették újra, azóta vannak a Kiskunságnak kapitányai. „Hirdetjük és őrizzük a hagyományokat, célunk, hogy továbbadjuk azokat a felnövekvő generációnak, illetve sokszor szembesülök azzal is, hogy a felnőttek sem ismerik kun ősi múltukat. A kunok több mint 770 éve települtek be Magyarországra, mindig segítettek a magyarságot, igaz időnként – jellemüknél fogva – voltak negatív hangok is velük kapcsolatban. Legfőképp háborúk idején segítettek, és az ország talpra állításában” – magyarázta a kiskunkkapitány. Hozzátette, a Kiskunságban, a Nagykun-

ságban és a Jászságban él a kun hagyomány, amit igyekeznek életben tartani. Kovács Imre az ünnepségen kijelentette, mindannyiunknak kötödnünk kell múltunkhoz, saját örökségünkhöz. „Hiszem, aki ragaszkodik az övéihez, az otthonához, a szülőföldjéhez, az áll két lábbon e földön” – fogalmazott.

Báró Orczy Ágnestől megtudtuk, már gyerekkorukban úgy nevelték őket, hogy pontosan tudták, kik voltak a családjukban, akik tettek az országért. „Annak idején nem csak gazdagnak kellett lenni, hanem tenni is kellett a hazáért. Maguk is láthatják, itt is csinált valamit, nem csak a maga hasznát kereste Orczy István” – fogalmazott.

A jelenleg nyolcvanéves bárónő a szocializmus idején sok nehézséggel szembesült, hiába tanult nevelőnőitől meg franciául és németül, amikor az ózdi vasgyárban jelentkezett egy állásra, amihez francia nyelvtudás kellett, elzavarták, mondván: „ez egy nagyüzem, semmi szükség nincs itt bárónőkre, mars ki!” – emlékezett vissza. A bárónő családja később mindenét elvesztette, tőlük gyakorlatilag az utolsó tégláig mindent elhordtak, ezért is emlékszik vissza örömmel azokra az időkre, amikor azt láthatta, hogy családja révén is épül-szépül a környezet. A dorozsmai iskolának adományozott festmény nagyon tetszett neki, portálunknak elmondta, a művész nagyon jól eltalálta például báró Orczy István szemszínét.

Kosik Dénes fideszes önkormányzati képviselő megköszönte a festmény elkészítését, amit a Petőfi Sándor Művelődési Ház és a részönkormányzat nevében adtak át az intézménynek. Az első Dorozsmai Kun Találkozó keretében mutatták be az Orczy Istvánról szóló füzetet, emellett „Kunok a magyar könyvekben” címmel kiállítás nyílt a Somogyi-könyvtár Dorozsmai Fiókkönyvtárában.

Kép és szöveg: Varga Anna

Képek a rendezvényről

Közel tízezer látogató volt a kunszállási Nyeregszemlén

Kunszálláson a május 31. és június 2. közötti III. Szabadidőlovas Találkozó és Családi Fesztivált közel tízezer látogató tekintette meg az első két napon – közölte Solymosi Bertold, a Nyeregszemleként is ismertté vált találkozó főszervezője vasárnap.

A 2011-ben indult Nyeregszemle egy olyan lovas találkozó, amely az ország különböző településein rendezett találkozóktól abban különbözik, hogy ide a lovasok mindenholonnan lóháton jönnek – mondta Solymosi Bertold.

A rendezvényt szombaton meglátogatta Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke is, aki köszöntőjében kiemelte: a Nyeregszemle is bizonyíték arra, hogy él a magyar lovas kultúra, a magyar lovas hagyomány a Kárpát-medencében.

– Felnézek a lovasokra, mert tudom, milyen erőfeszítés van mögöttük. Több esztendő olyan családi közösségek erőfeszítése, ami idehozta őket, és amely a következő esztendőkből, reményeink szerint a Kincsem Nemzeti Lovas Program keretében kell, hogy kiteljesedjen, mert nemcsak, ahogy lehet, de úgy kell végezni a munkánkat akár a Parlamentben, akár egy kis településen, ahol közös a cél, a lovashagyomány, a lovaskultúra teljességen ki itt, a Kárpát-medencében – fogalmazott Lezsák Sándor. (forrás: mno.hu)

Az összesített adatok szerint a Nyeregszemlének helyet adó Kunszállási Somogyi Lovas Szabadidőközpontba több mint háromezren érkeztek lovon, de több mint ezer lovas volt a helyszínen. Solymosi Bertold hangsúlyozta: voltak olyan lovasok, akik három napon keresztül, gyakran szakadó esőben jöttek Kunszállásra.

A főszervező úgy fogalmazott: a rendezvény a nézők számára egy családi fesztivál, a lovasok számára egy rövidebb-hosszabb túrának egy állomása, hiszen a rendezvény után lovon indulnak haza. Solymosi Bertold beszámolt arról, hogy a találkozóra lovas futárok hozták el a kárpátaljai magyarok üzenetét. Szerdán a vereckei hágtól indulva 50-60 lovas hozta a fatégelyben küldött dokumentumot. A futárszolgálat tervezője, Petraskó Tamás volt az utolsó lovas, aki szombaton átadta Kovács Imrének, Kunszállás polgármesterének, regnáló kiskunkkapitánynak a kárpátaljaiak üzenetét.

“Kösse össze e lovas váltó szellemi honfoglalásként a Kárpát-medence egész magyarságát, Árpád magyarságát napjaink nemzedékével!” – olvasható a külhoni magyarok üzenetében.

A Nyeregszemle III. Szabadidőlovas Találkozó és Családi Fesztiválra egész hétvégén család- és gyermekbarát programokkal várták az érdeklődőket. A látogatók betekintést kaptak egyebek mellett a lovas életmódban, megismerkedhettek a ló és az ember kapcsolatának szépségeivel, a ló idomításának kulisszatitkaival, és lovasíjászok, westernlovasok, lovas kaszkadőrök bemutatóin csodálhatták meg, hogy mire képes együtt az ember és a ló.

Kunszállás jövőre is visszavárja a lovasokat!

Mint a Kunszállás Községi Önkormányzat honlapján olvasható, három nap alatt 117 kilométert tettek meg fogattal Marosleletől Kunszállásig Nagypál Zoltán és fia, a 11 éves Nagypál Zoltán Dominik, hogy részesei lehessenek a Nyeregszemlének. Útközben számos kalandban volt részük, de minden nehézséget megoldottak, és élvezték a közös utat. Apa és fia haza is fogattal mennek, egy izlandi mén, egy welsh póni és annak a csikója társaságában.

– Először vagyunk itt a Nyeregszemlén, de reméljük, nem utoljára. Nagyon örülünk, hogy a változások ellenére meg tudták rendezni a színvonalas programot, ráadásul ezen a gyönyörű helyszínen! Itt kézzelfogható: a magyar nemzet kultúrájának elválaszthatatlan része a ló – mondja Nagypál Zoltán.

Fotók: nyeregszemle.hu

A pusztai rókák lenyűgözték a kazak lovasokat

A közelmúltban Kazahsztánban, Almatyban bemutatottak a karcagi Pusztai Róka Nomád Hagyományörző Egyesület lovasai. A kazakokat lenyűgözte a kunsági csapat lóháton végzett trükklovaglása és a lovas íjászat.

A karcagi Pusztai Róka Nomád Hagyományörző Egyesület hat tagja - Bene Sándor, Benéné Lajtos Katalin, Mészáros László, Leidinger Dániel, Balogh Péter, Stefanek Attila - Kazahsztánban, Almatyban járt. A kiutazásukról Bene Sándor nagykapitánnyal, az egyesület vezetőjével beszélgettünk.

- Tavaly novemberben Egerben volt egy kazah-magyar lovasfesztivál, melyen mi is részt vehettünk köböre, lovas birkózás és menyaszonyrablásban, illetve saját bemutatót is tarthattunk. A magyar szervezőt, Egri Sándort egy lovas csapattal meghívták Kazahsztánba, ő minket kért fel - kezdi Bene Sándor. Tízórás utazás után érkezünk meg, velünk tartott az expedíció főszervezője Egri Sándor, Pető Vanda 12 éves nagyrévi lovas hagyományörző és Fehér Viktor operatőr. Vendéglátónk Kendibai Abishev egy rovásírásos táblával, rajta a Pusztari róka felirattal és két rárajzolt pusztai rókával várt bennünket, ami nagyon kedves gesztus volt tőle. Kilátogattunk a karcagi születésű Mándoky Kongur István turkológus sírjához és a róla elnevezett iskolát is megnéztük, nagy becsben tartják a kazakok az ő emlék-

két. A gasztronómia élményeik közül Bene Sándor szólt arról, hogy a kecske, birkapörkölt megkóstolása mellett ittak erjesztett lótejjet, kumiszt és megkóstolták a tevetetjet, amely szintén erjesztett, íze a kefirhez hasonlít. A birkapörkölt merőben más, ott nem tesznek bele pirospaprikát.

- Kazahsztánban a vasárnapi focimeccsek helyett köböre bajnokságok vannak. A lóhátról játszott lovasjátékban a lovasoknak a földre helyezett kecske tetemét kell megragadni, s a kijelölt kosárba juttatni. Egy ilyen bajnokság előtt tartottunk bemutatót. Felnyergeltük az ott kapott öt lovat, s már kezdtük is a lovas íjászatot. Érdekes, hogy a kazakok ebben a kultúrában éltek évszázadokon keresztül, de ezeket elfelejtették. Szerénytelenség nélkül mondhatom, bemutatónk lenyűgözte őket, látva maradt a szájuk, amikor a trükklovaglást látták, ahogy felállunk a lovaik hátára, vagy amikor vágóban íjztunk. Ahogy befejeztük, odaszaladtak és ölelgettek bennünket. Ezután közös kögbár mérkőzést játszottunk. Remélhetőleg a június végi Hortobágyi Lovas Napokon, ami a Nyeregszemlével lesz egybekötve, a kazah lovasokkal kögbározhatunk. Ők is járnak a Kurultájra, ott biztos találkozunk. Miután három újabb meghívást kaptunk még kint, remélem lesz folytatása az útnak - mondta Bene Sándor.

A képeken a karcagiak és a kazak vendéglátóik láthatók

Birkafőző Fesztivál Karcagon

A június végi XV. Karcagi Birkafőző Fesztivál azért is nevezetes volt, mert májusban a karcagi birkapörkölt hungarikum lett. A fesztivál első napján egy juhászati konferenciát tartottak a városházán a Kutató Intézet szakemberei. A jeles előadók a juhágazat jelenéről is jövőjéről szóltak. A fesztivál második napján a múzeumparkban 173 főző versenyzett, de közel háromszáz edényben főtt a birkatest, amiből délután már egyáltalán nem volt. Mindig ez jelenti a birkapörkölt igazi vizsgáját, de persze a kétféle – Benke Laci bácsi vezetete szakmai és a társadalmi – zsűri is felállította a maga sorrendjét. A XV. Karcagi Birkafőző Fesztivál résztvevőinek a szakmai zsűri hat arany fokozatú főző díjat adott át. 1. Balajti János, 2. Martfői Gasztronómiai Egyesület, 3. Béres Attila, 4. Kiss István – Karcagi Kungaro Kft., 5. Tóth Imre, 6. Nagy László – Gyomaendrőd, akik a Vándorkupát is átvették.

A társadalmi zsűri, az egyesületek, társadalmi szervezetek, cégek, vállalkozások és magánszemélyek által felajánlott több tucat különdíjat is átadott.

A fesztiválon vette át a Dobos László polgármester - a Magyar Fehér Asztal Lovagrend Arany Bárány rend díszserlegét, Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter, dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter, Kolostyák Gyula - a Magyar Fehér Antal Lovagrend Arany Bárány rend díszoklevelét. Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter – a Magyar Grillszövetség kupáját vehette át.

Elek György

A főzőverseny néhány emlékezetes pillanata

Virágh Gedeon emléktúra és kapitányi beiktatás

Horváth László tiszteletbeli kazah konzult tiszteletbeli nagykun kapitánnyá választotta a Nagykun Hagyományörző Társulás Tanácsa. A beiktatás szeptember 7-én volt a Szentmiklósi Napokon Kunszentmiklóson, ahol a Virágh Gedeon Lovas Emléktúra Huszárjait is fogadták.

Augusztus 26-án indultak huszárok a Virágh Gedeon nádorhuszár főhadnagy tiszteletére szervezett emléktúrára Kisújszállásról Horváth György nagykun főkapitány vezetésével.

- Hosszú évek óta szervezi már ezt az emléktúrát a Kunszövetség - mondja indulás előtt Horváth György. Méltóképp szerettünk volna megemlékezni Virágh Gedeonról. 1848-ban a XII. nádorhuszárok a Prága melletti Luka-ból az ő vezetésével Kossuth Lajos hívó szavára hazaszöktek. A legtöbb embert a legkisebb veszteséggel vezette haza Virágh Gedeon, aki embereivel végigharcolta a szabadságharcot. A fegyverletétel után Aradon halálra ítélték, amit "várfogság vas"-banra enyhítenek. Ő szabadult ki utolsóként az aradi foglyok közül. Budapesten halt meg, szülővárosában a kunszentmiklósi temetőben nyugszik. Hazaszeretete, tisztessége példa az utókornak - sorolja a kapitány. A lovasokat elkíséri Fejes György operatőr, a Kunszövetség ügyvivője is, aki dokumentálja az utat, hiszen ünnepi megemlékezések, koszorúzások lesznek a helyi önkormányzatokkal, civil hagyományörzőkkel. A csapat tagja a Kiskunságból Szépe Ferenc kiskunkkapitány és Tankó Fülöp, a Nagykunságból Horváth György nagykunfőkapitány mellett Orbán Zoltán, Tóth Mihály, Vass Ferenc. A huszárokat szombaton este Kecze István, a Nagykun Hagyományörző Társulás elnöke búcsúztatja, s kíván nekik jó utat.

- A túrához kamionnal felvisszük a lovakat Lukov-ba, az lesz az első szálláshelyünk és az eredeti Virágh Gedeon napló alapján jövünk vissza Szakolcáig, a mai Szlovákia területén lévő település a végállomás. Itt lesz egy emlékünnepe, szeptember 7-én Virágh Gedeon kunszentmiklósi sírjánál ér véget az emléktúránk - magyarázza Horváth György.

Az emléktúra huszárjai sikeresen meg is érkeztek a

Szentmiklósi Napokra, ahol a Nagykun Hagyományörző Társulás vezetői is fogadták őket. Ekkor iktatták be a tiszteletbeli nagykun kapitányt is.

2013 tavaszán javasolta a Kunszövetség elnöksége Horváth László tiszteletbeli kazah konzult a tiszteletbeli nagykun kapitány tisztségére.

A Nagykun Hagyományörző Társulás Társulási Tanácsa elfogadta a javaslatot, ugyanis Horváth László tökéletesen megfelel minden olyan kritériumnak, ami a nagykun kapitányokkal szemben elvárás. Ezek között szerepel a kun identitástudat, a példás, követendő magatartás, a közéleti és hagyományörző tevékenység.

Horváth Lászlón kívül mindössze egyetlen ember birtokolja a tiszteletbeli nagykun kapitányi címet, Nursultan Nazarbajev, a Kazah Köztársaság elnöke, aki 2009 óta mondhatja magáénak ezt a tisztséget.

Horváth László munkájának és az általa betöltött társadalmi tisztségeknek köszönhetően került kapcsolatba a kunokkal és más keleti népekkel. Több olyan megbízást is magáénak mondhatott, amelyek nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy sokat tehessen a kunok és rokon népeik kapcsolatteremtéséhez. Az egyik ilyen megbízása volt, hogy tiszteletbeli kazah konzulként tevékenykedhetett. A konzulként eltöltött évek alatt nagyban elősegítette a két ország közötti kapcsolatok feltámasztását mind kulturális, mind gazdasági téren.

D.E.

A tiszteletbeli kunkapitányi beiktatás pillanata

Horváth György nagykunfőkapitány

Jászkunság kerülő lovastúra

A karcagi székhelyű „Pusztai Róka” Nomád Hagyományőrző Egyesület minden évben szervez – saját csapattagjaink részvételével – egy nagyobb lélegzetű lovastúrát annak érdekében, hogy lovas hagyományainkat minél közvetlenebb módon átéljük, megismerjük, s hogy felfedezzük hazánk csodás vidékeit. Négylábú társaink segítségével biztosítva van, hogy rohanó világunk ellenére emberközeli tempóban lehessünk mindennek részesei. Ezeken a túrákon természetesen még jobban összecsiszolódik a csapat, s próbára tehetjük saját kitartásunkat, tudásunkat is. Túránk jellegzetessége, hogy az utat előre nem járjuk le, így biztosítva van a felfedezés és a rácsodálkozás lehetősége. Magyar hagyományos viseletben járjuk utainkat, mely – az évszázados tapasztalatok eredményeképpen – tökéletesen alkalmas arra, hogy többszáz kilométeres úton is biztosítsa a „túlélést”, ezen kívül pedig tükrözi, erősíti kultúránk több ezer éves múltját.

Idén ismét egy nagyszabású, 600 km-es túrát szerveztünk tágabb szülőföldünk, a Jászkunság körbejárásával, tisztelegve ezzel is az egykoron önállóan működő Hármaskerület nagysága előtt, melyben közös autonómia alapján éltek a Jászság, a Nagykunság és a Kiskunság lakói. A túrán a „Pusztai Róka” Nomád Hagyományőrző Egyesületből Balogh Péter, Bene Sándor, Benéné Lajtos Katalin, Bolgovics Ágnes és Leidinger Dániel vett részt. A túra induló, s egyben legkeletibb pontja a karcagi Kecskeri-pusztá volt. A nagykunsági településeket – Karcag, Kisújszállás, Kuncsorba, Kétpó, Kunszentmárton – magunk mögött hagyva Csongrádnak vettük az irányt a Körös gáton, hogy átkelhessünk a tiszai pontonhídon. Petőfiszállás közelében meglátogattuk, s pihentünk egyet a Kiskunság népének búcsújáró helyén, a pálos rendhez tartozó Szentkúti Kolostor udvarán, ahol többek között a Mária Múzeumot is megtekinthettük. Estére megérkeztünk Eördögh András barátunk tanyájára, aki a kunfakó lovak tenyésztésével foglalkozik. Szankot elhagyva lehettünk szemtanúi azoknak a jellegzetesen lekerekített, nagyjából 1 méter magasságú határköveknek, melyek az egykori Kiskunság határát jelölték. Utunkat folytatva érkezünk meg Kalocsán, Pakson keresztül a Dunántúl azon részére, ahol az egykori Hantos-szék településein szintén élnek kunok, akik identitásukat a mai napig megtartották. Visszatérve a Duna-Tisza-közébe, boldogan nyargaltunk újra a kiskunsági pusztaságban. Keresztül lovagoltunk a bösztörpusztai Magyarok Országos Gyűlése helyszínén, ahol most szokatlan csend honolt, s békésen legelésztek a szürkemarhák. Itt már csak néhány napi járóföldre voltunk Jászberénytől, ahol a jászkapitányok és kapitánynék kedves fogadtatásban részesítettek bennünket Bolla János regnáló jászkapitány vezetésével. Jászkisért is elhagyva Kunhegyesnél értük el ismét a Nagykunságot. Közeledve a Kecskeri-pusztá felé megdobban az ember szíve az ismerős képtől, madárhangoktól, a pusztá illatától, s felerősödik benne az örök igaz mondás, hogy mindenhol jó, de legjobb otthon. Túránkat segítette a Kunszövetség, a Jász-Nagykun- Szolnok Megyei Közgyűlés, a jász, kiskun és nagykun kapitányok társasága, illetve megannyi jószándékú magyar ember. Köszönet nekik érte!

Bene Sándor, Balogh Péter

Kun viadal volt Kisújszálláson

Május 11-én a kisújszállási Horváth-tanyán rendezték meg a XVI. Kun viadalt. A versenyen adták át a Kunszövetség Sudár István Emlékérmét Mészáros László karcagi lovasnak.

A lovas íjászat a szokásos pályán zajlott, a kun viadalon pedig a kézi fegyverek - csatacsillag, szablya, kelevéz - használata volt a feladat. Aki mind a négy számban a legeredményesebb volt, az lett a kun vitéz.

Megnyitót dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter, a Kunszövetség elnöke mondott:

- Kisújszálláson a hagyományok őrzése része a mindennapi életnek. Egy öntudatára ébredt, büszke, igazi nagykun város, ahol a lovas játékok, a lovas nomád harci hagyományok elevenen élnek. Biztos vagyok abban, hogy ha ezt az örökséget ápoljuk, és továbbadjuk a következő generációknak, a Nagykunság mindig több lesz, mint egy pusztai földrajzi név. Mindig lesz egy olyan mögöttes tartalom, amely az itt élők értékei, munkája mellett a nemzet megmaradásában végzett tevékenységüket is kiemeli - hangsúlyozta a tárcavezető, aki itt adta át a Kunszövetség Sudár István Emlékérmét. Sudár István egy kiváló hagyományőrző volt, aki óriási munkát végzett azért, hogy a kazak-magyar kapcsolatok újraéledjenek, s kazak lófajta kerüljön Magyarországra. Az ő emlékére alapították a díjat, melyet évente egy fiatal lovas hagyományőrzőnek adnak át. Mészáros László profi módon dzsigitel, de ott-hon van az íjászatban, lovas birkózásban és a kögbárban is. A karcagi Pusztai Róka Nomád Hagyományőrző Egyesület és a Kováts Mihály Huszárbandérium tagja, hivatását tekintve mezőőr és lovas polgárőr.

- Igazság szerint a lovak szeretetével feleségem, Csilla fertőzött meg. Ő járt lovagolni, egy alkalommal elvitt engem is. Aztán nemcsak ott ragadtam, de hamarosan saját lovat vettem. Ma már nem akarok ebből az ősi életmódból szabadulni. A lovam mellett van húsz anyarackám, pár éve méhészkedem. Az önellátó természetes életmód felé próbálok nyitni - mondja László, aki szerint a lovas harci játék férfias dolog, látványos, de sok felkészülést igényel. Számára ez nem teher, szereti csinálni, hiszen a ló és a természet határozza meg életét. Sajnálom, hogy személyesen nem ismerhettem Sudár Istvánt. Amit olvastam, hallottam róla, az alapján nagyon tiszteltem, igazi karakán ember volt. Az ő lovas hagyományok iránti szellemisége él bennem is, büszke vagyok rá, hogy ezzel a díjjal kicsit hozzá hasonlítanak.

A Sudár István Emlékérmét dr. Fazekas Sándor (a képen jobbra) adta át Mészáros Lászlónak. A lovasversenyek díjait Horváth György nagykunfőkapitány adta át. Alul a kun viadal feladatai láthatók.

A Kunszövetség taggyűlése Karcagon

Karcagon, a Városháza dísztermében tartotta évértékelő taggyűlését a Kunszövetség március 8-án.

- Az elmúlt év több szempontból is sikeres volt – kezdte összefoglalójában dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter, a Kunszövetség elnöke. A két kunság valamennyi településének részvételével rendezték meg a Kunok II. Világtalálkozóját, a másik kiemelkedő eredmény a karcagi Kazah Konzulátus újbóli megnyitása.

Horváth László személyében ismét működik Karcagon a tiszteletbeli kazak konzul hivatala, erősítve a tájegységek keleti kapcsolatait.

Mint elhangzott, a Kunszövetség sok hagyományőrző, gasztronómiai, kulturális rendezvényt támogatott 2012-ben. Az idei tervek közül Szépe Ferenc kiskunkapitány

a Virágh Gedeon Emléktúráról szolt, mely a kunszentmiklósi születésű huszárcapitánynak állít emléket. Bene Sándor karcagi nagykunkapitány, a Pusztai Róka Hagyományőrző Egyesület vezetője a hármaskerületi, azaz a Jászkunság, a Kiskunság- és a Nagykunság lovas túrájáról szolt.

A feladatok között dr. Fazekas Sándor a kunhímezés még élő hagyományainak „feltérképezésére” tett javaslatot. Kovács Sándor, a JNSZ Megyei Közgyűlés elnöke lovas hagyományokat bemutató „kun vágta” 2014. évi megrendezését javasolta. A somogyi kunok egy kun emléknapi kijelölésére, a kun zászló elkészíttetésére tettek javaslatot. A taggyűlés végén a Kunszövetség működését támogatók munkáját köszönték meg.

Hít, hagyomány, kultúra

Hit, hagyomány, kultúra... Török néprajzi tanulmányok ennél jobban nem tudnám összefoglalni annak a közel három évtizednek a kutatását, amit az anatóliai török kultúra területén kalandozva végeztem. Megvalom, örömmel barangoltam a törökök között, s bár elsősorban a folklór érdekelt, rácsodálkoztam a tárgyi néprajz egy-egy területére is. Rabul ejtett a török népi építészet és mindvégig jelen volt bennem az a gondolat, hogy milyen hatása volt a török kultúrának a mi-enkre. A kötetbe tíz tanulmányt szerkesztettem, hogy átadjam a sava-borsát annak a különleges világnak, ami immár évtizedek óta lenyűgöz. Az utolsó tanulmány magyar vonatkozású: a magyar népi díszítőművészet török elemeit mutatja be, a török hatást próbálja tetten érni.

A példákat szűkebb pátriám, Jász-Nagykun-Szolnok megye területéről választottam.

Dr. Bartha Júlia

